

రాష్ట్ర విద్యాపరిశోధన శిక్షణా సంస్థ, తెలంగాణ

10వ తరగతి ప్రశ్నాపత్రం రూపకల్పన - మార్గదర్శకాలు

ఇతర మాధ్యమాల విద్యార్థులకు (ద్వితీయ భాష - వెన్నెల) - తెలుగు

(అ) భారత్వ పట్టిక

సామర్థ్యం	మార్కులు (80)	ప్రశ్నలకు మార్కులు
I. అవగాహన ప్రతిస్పందన	20	
1. పరిచిత గద్యం	(05)	5x1మార్కు=5
2. పరిచిత పద్యం (చుక్కగుర్తు గల పద్యాలు)	(05)	1x5 మార్కులు =5
3. అపరిచిత గద్యం/పద్యం/గేయం/ కవిత	(10)	5x2 మార్కులు =10
II. వ్యక్తీకరణ - సృజనాత్మకత	40	
1. లఘు సమాధాన ప్రశ్నలు	(16)	4x4 మార్కులు =16
2. వ్యాసరూప ప్రశ్నలు		
అ) పద్యభాగం ప్రశ్నలు	(08)	1x8 మార్కులు =8
ఆ) గద్యభాగం ప్రశ్నలు	(08)	1x8 మార్కులు =8
3. సృజనాత్మక ప్రశ్నలు	(08)	1x8 మార్కులు =8
III. భాషాంశాలు - (MCQs)	(20)	
1) పదజాలం	(10)	10x1మార్కు=10
2) వ్యాకరణాంశాలు	(10)	10x1మార్కు=10

10వ తరగతి ద్వితీయ భాష - తెలుగు

ప్రశ్నాపత్రం - మార్గదర్శకాలు

(10th class 2nd Language Telugu Question Paper Guidelines)

- ప్రశ్నాపత్రం తయారీలో ముందుగా భాషా సామర్థ్యాల ఆధారంగా నిర్దేశించిన భారత్వ పట్టిక (Blue Print)ను పరిశీలించి అవగాహన చేసుకోవాలి.
- ప్రశ్నల రకాల వారీగా రూపొందించి భారత్వాన్ని (weightage of type questions) ఖచ్చితంగా పాటించాలి.
- పాఠ్యపుస్తకంలో అభ్యాసాలలో ఇచ్చిన ప్రశ్నలకు పదజాలాన్ని, వ్యాకరణాంశాలలో ఇచ్చిన ఉదాహరణను ప్రశ్నాపత్రంలో నేరుగా ఇవ్వరాదు.
- ఆయా పాఠశాలలో వ్యాకరణాంశాలలో చర్చించిన విషయాలు/ భావనల ఆధారంగా ప్రశ్నలు ఇవ్వాలి.
- గైడ్లు, స్టడీమెటీరియల్స్, క్వెస్టన్ బ్యాంకులు నుండి ప్రశ్నలు సేకరించి ఇవ్వరాదు.
- జవాబులు బట్టి పట్టి రాసేలా ప్రశ్నలు ఉండకూడదు.
- ప్రశ్నాపత్రంలోని ప్రశ్నలు విద్యార్థులను ఆలోచింపజేసేవిగా, వారి అవగాహనను పరిశీలించేవిగా ఉండాలి.
- ఇచ్చిన ప్రశ్నలలో 50% ప్రశ్నలు సరాసరిగా అందరూ చేసే విధంగా ఉండాలి. 30% ప్రశ్నలు సాధారణ స్థాయికన్నా కొంచెం కఠినతా స్థాయి (critical)లో ఉండాలి.
- ప్రశ్నలలో స్పష్టత ఉండాలి. చదవగానే ప్రశ్న అర్థమయ్యేలా ఉండాలి.
- ద్వితీయ భాష తెలుగు మొత్తం 80 మార్కుల ప్రశ్నాపత్రం ఉండాలి.
- ఇందులో Part-Aలో 60 మార్కులకు Part-Bలో 20 మార్కులకు ఇవ్వాలి.
- Part-Aలో అవగాహన ప్రతిస్పందన, వ్యక్తీకరణ, సృజనాత్మకత సామర్థ్యాలకు చెందిన ప్రశ్నలు ఇవ్వాలి.
- Part-Aలో అవగాహన ప్రతిస్పందన సామర్థ్యంలో పరిచిత గద్యం (known passage) పరిచిత పద్యం అపరిచిత పద్యం/ గేయం/ గద్యం/ కవిత మొదలైనవి ఇవ్వాలి.
- Part-Bలో భాషాంశాల (పదజాలం-వ్యాకరణం)కు చెందిన ప్రశ్నలు ఇవ్వాలి. ఇవి బహుళైచ్ఛిక (MCQ) రూపంలోనే ఉండాలి.

ప్రశ్నల స్వభావం

1. అవగాహన ప్రతిస్పందన

1. పరిచిత గద్యం

5x1=5 మార్కులు

- పరిచిత గద్యంలో ఉపవాచకానికి చెందిన పేరాలను ఇవ్వాలి.
- ఇవి 8 నుండి 10 వాక్యాలతో కూడినవై ఉండాలి.
- వీటికి సంబంధించిన 5 ప్రశ్నలు ఇవ్వాలి.
- ఇచ్చిన పేరాను చదివి ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయడం/ ప్రశ్నలను తయారు చేయడం/ బహుళైచ్ఛిక ప్రశ్నలవంటివి ఇవ్వవచ్చు.
- ఒక్కో ప్రశ్నకు 1 మార్కు

2. పరిచిత పద్యం

1x5=5

మార్కులు

- పరిచిత పద్యం ప్రశ్నలో పాఠ్యపుస్తకంలోని చుక్క (*) గుర్తు ఉన్న పద్యాలను మాత్రమే ఇవ్వాలి.
- ఏదైనా ఒక అంశాన్ని ఇంటర్నల్ ఛాయిస్ గా ఇవ్వాలి.
- అనగా పద్యం పూరించమనే ప్రశ్నలు 2 ఇచ్చి ఒకటి రాయమనాలి.
లేదా పద్యం ఇచ్చి భావం రాయమనే ప్రశ్నలు 2 ఇచ్చి ఒకటి రాయమనాలి.
లేదా పద్యం తారుమారుగా ఇచ్చి వరుసక్రమంలో రాయమనాలి.
- ఈ ప్రశ్నకు 5 మార్కులు

3. అపరిచిత పద్యం/ గద్యం/ గేయం/ కవిత

5x2=10 మార్కులు

- ఈ ప్రశ్నలో అపరిచిత గద్యంగాని, అపరిచిత పద్యంగాని ఏదో ఒకటి మాత్రమే ఇవ్వాలి.
- ఆ గద్యం/పద్యం కు సంబంధించిన ప్రశ్నలు 5 ఇవ్వాలి.
- ఈ 5 ప్రశ్నలు ఒకటి లేదా రెండు వాక్యాలలో జవాబులు రాసేలా ఉండాలి.
- అపరిచిత గద్యం ఇస్తే అది వైజ్ఞానిక లేదా సామాజిక లేదా పర్యావరణ సంబంధితమైనదిగా ఉండాలి.
- వాక్యాలతో కూడిన పేరా/సంభాషణ/లేఖ వంటివి ఇవ్వవచ్చు.

- అపరిచిత పద్యం ఐతే ఆ పద్యం సరళమైనదిగా, సులభమైనదిగా బాగా ప్రాచుర్యం పొందిన వేమన/ సుమతీ శతకాల నుండి మాత్రమే ఇవ్వాలి. సరళమైన కవిత లేదా గేయం కూడ ఇవ్వవచ్చు.
- ప్రతి ప్రశ్నకు రెండు మార్కులు

II. వ్యక్తీకరణ - సృజనాత్మకత :

1. లఘు సమాధాన ప్రశ్నలు (Short Answers) :

4x4=16 మార్కులు

- రెండు పద్యభాగం నుండి, రెండు గద్యభాగం నుండి మొత్తం నాలుగు ప్రశ్నలు ఉండాలి.
- వీటిలో ఒక ప్రశ్న తప్పనిసరిగా కవి / రచయిత పరిచయంకు సంబంధించిన ప్రశ్న ఉండాలి.
- ఒక్కో ప్రశ్నకు 4 మార్కులు.

2. వ్యాసరూప ప్రశ్నలు (Essay type answers) :

2x8=16 మార్కులు

- ఇందులో ఒక ప్రశ్న పద్యభాగం నుండి, ఒక ప్రశ్న గద్యభాగం నుండి, ఒక ప్రశ్న సృజనాత్మకతకు చెందినదై ఉండాలి.
- మొత్తం 3 ప్రశ్నలకు ఇంటర్నల్ ఛాయిస్ ఇవ్వాలి.
- పద్యభాగంలో రెండు ప్రశ్నలు ఇచ్చి ఒక ప్రశ్నకు జవాబు రాయమనాలి, గద్యభాగంలో రెండు ప్రశ్నలు ఇచ్చి ఒక ప్రశ్నకు జవాబు రాయమనాలి.
- ఈ ప్రశ్నలు పాఠ్యపుస్తకంలో ఉన్నవి ఉన్నట్టుగా ఇవ్వరాదు.
- ఈ ప్రశ్నల స్వభావం విశ్లేషణాత్మకంగా అభిప్రాయాన్ని తేలిపే విధంగా, వ్యాఖ్యానించేలా, సారాంశాన్ని తేలిపే విధంగా తగిన కారణాలను సమర్థిస్తూ లేదా విభేదిస్తూ రాసే విధంగా, ప్రత్యక్ష భాగస్వామి అయినపుడు స్పందించే విధంగా విద్యార్థి ఆలోచించి సొంతంగా రాసే విధంగా ప్రశ్నలు ఇవ్వాలి.
- ప్రతి ప్రశ్నకు 8 మార్కులు

3.. సృజనాత్మకత ప్రశ్నలు:

1x8=8 మార్కులు

- సృజనాత్మకతలో మూడు ప్రశ్నలు ఇచ్చి, ఒక ప్రశ్నకు సమాధానం రాయమనాలి.
- సృజనాత్మకతకు సంబంధించిన ప్రశ్నలో వివిధ రకాల సృజనాత్మక అంశాల ఆధారంగా (ఆహ్వానపత్రం/లేఖ/ప్రశ్నావళి(Interview)/కథ/ సంభాషణ/పోస్టరు మొదలగునవి) ప్రశ్నలు ఇవ్వాలి.
- సృజనాత్మకత ప్రశ్నకు 8 మార్కులు.

Part-B

20x1=20 మార్కులు

- Part-B నందు భాషాంశాలకు చెందిన ప్రశ్నలు ఇవ్వాలి.
- ఇందులో 10 ప్రశ్నలు పదజాలానికి సంబంధించినవి, 10 ప్రశ్నలు వ్యాకరణాంశాలకు సంబంధించినవి ఇవ్వాలి.
- పదజాలానికి సంబంధించిన ప్రశ్నలలో మొదట తప్పనిసరిగా రెండు పదాలు ఇచ్చి వాటిలో సొంత వాక్యాలు రాయమని ఇవ్వాలి.
- మిగతా 8 ప్రశ్నలు పర్యాయ పదాలు, నానార్థాలు, అర్థాలు, వ్యుత్పత్యర్థాలు, ప్రకృతి - వికృతులకు చెందిన ప్రశ్నలు ఇవ్వాలి.
- ఈ ప్రశ్నలు పాఠ్యాపుస్తకములోనివై ఉండాలి.
- వ్యాకరణాంశ ప్రశ్నలు 10 వ తరగతి వరకు పరిచయం చేసిన వ్యాకరణాంశాలలో ఇవ్వాలి.
- అనగా భాషా భాగాలు/ విభక్తి ప్రత్యయాలు /సంశ్లేష్ట వాక్యాలు/ సంయుక్త వాక్యాలు/ సమాపక/ అసమాపక క్రియలు/ సంధి పదాలు విడదీయడం, కలుపడం/ సమాసాలు (ద్విగు, ద్వంద్వ) మొదలగు అంశాలకు సంబంధించిన ప్రశ్నలు ఇవ్వాలి.
- వీటిని బహుళైచ్ఛిక (MCQ) ప్రశ్నలుగా ఇవ్వాలి.
- ఒక్కో ప్రశ్నకు 1 మార్కు.

తెలుగు (ద్వితీయ భాష)

మాదిరి ప్రశ్నాపత్రం

10వ తరగతి

తరగతి: 10

గరిష్ట మార్కులు: 80

సమయం: 3.00 గంటలు

మార్కులు: 60

పార్ట్-ఎ

సమయం: 2.30 ని.లు

విద్యార్థులకు సూచనలు:

- జవాబులు రాయడానికి 2 గంటల 30 నిమిషాలు ఉపయోగించాలి.
- పార్ట్. 'బి' చివరి 30 నిమిషాలలో పూర్తిచేసి, పార్ట్ 'ఎ' జవాబు పత్రికానికి జతచేయాలి.

***

I. అవగాహన - ప్రతిస్పందన

(20 మార్కులు)

అ) కింది పేరా చదువండి. ఇచ్చిన ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి.

5 × 1 = 5

వ్యాపారస్తుడు రంగడి రిక్షా ఎక్కుతూ, "చౌరస్తాలో తీసుకువెళ్ళు" అన్నాడు. అతను చౌరస్తాలో దిగి రంగడి చేతిలో నాలుగణాల బిళ్ళ పెట్టి వెళ్ళిపోయాడు. రంగడు ఇంటికి చేరుకుని రిక్షా మూలకు చేరుస్తుండగా రిక్షాలోంచి ఒక బరువు గల సంచి కిందపడింది. 'మిణుగు మిణుగుమంటున్న దీపాన్ని పెద్దది చేసి, సంచిని చేతిలో పట్టుకుని లోనికెళ్ళి తెరిచి చూశాడు. సంచి నిండా ముత్యాలున్నాయి. చౌరస్తాలో రిక్షా దిగి వెళ్ళిన వ్యక్తి ముత్యాల వర్తకుడనీ, అతడే సంచి మరిచిపోయి ఉంటాడనీ రంగడు నిశ్చయించుకున్నాడు.

ప్రశ్నలు:-

- రంగడి రిక్షా ఎవరు ఎక్కారు?
- రిక్షాలోంచి ఏమి పడింది?
- సంచిలో ఏమి ఉన్నాయి?
- రంగడు ఏమని నిశ్చయించుకున్నాడు?
- వ్యాపారస్తుడు రంగడి చేతిలో ఏమి పెట్టాడు?

అ) కింది పద్యాలలో ఒక పద్యాన్ని పూరించండి.

1 x 5 = 5

6. సత్యం బెప్పుడు .....

.....

.....

..... సర్వేశ్వరా!

(లేదా)

సిరిగల వాని కెయ్యెడల.....

.....

.....

..... ఫలంబు భాస్కరా!

ఇ) కింది గద్యాన్ని చదువండి. ప్రశ్నలను తయారు చేయండి.

5 x 2 = 10

గోలకొండ కోటను గొర్రెల కాపరుల కొండ అని పిలిచేవారు. అదే గొల్లకొండ, గోల్కొండగా మారింది. ఇది తెలంగాణాలో హైదరాబాద్ లో ఉన్నది. గోల్కొండ కోట నిర్మాణం జరిగి దాదాపు 500 సంవత్సరాలు గడిచాయి. ఎన్ని విపత్తులు వచ్చినా, ఎన్ని రాజ్యాలు దండెత్తినా తట్టుకొని నిలబడింది. ఈ కోట 10 కిలో మీటర్ల పరిధిలో 87 చంద్రాకార బురుజులు ఉన్నాయి. 8 ప్రధాన ద్వారాలూ, నాలుగు వంతెనలు, అనేక రాజ మందిరాలూ, ఆలయాలు, మసీదులతో నేటికీ ఎంతో వైభవంగా కనిపిస్తున్నది.

7. ....

8. ....

9. ....

10. ....

11. ....

II. వ్యక్తీకరణ - సృజనాత్మకత

(32 మార్కులు)

అ) కింది ప్రశ్నలకు 4 నుండి 6 వాక్యాలలో జవాబులు రాయండి.

4 x 4 = 16

12. డాక్టర్ సి. నారాయణరెడ్డి గురించి మీకు తెలిసిన విషయాలు రాయండి.

13. "తేనెటీగ సంపాదించిన తేనె బాటసారి పాలైంది కదా!" మరి మీరు సంపాదించిన ధనాన్ని మీరు ఏమి చేస్తారు?

14. "సంస్కృతీ, నాగరికతలకు పునాదులు పల్లెపట్టులు" అని పొడుపు కథలు పాఠంలో ఉన్నది కదా! ఎట్లాగో రాయండి.

15. చదువు మన జీవిత గమనాన్ని ఏవిధంగా మారుస్తుందో మీ మాటల్లో రాయండి.

ఆ) కింది ప్రశ్నలకు పది వాక్యాలలో జవాబులు రాయండి.

2 x 8 = 16

16. "ఎంత పీల్చినా గాలికి ఎప్పుడైనా కోత ఉన్నదా" అని కవి ఎందుకన్నాడో వివరించండి.

(లేదా)

శతక పద్యాలు చదవడం వల్ల ఏయే లక్షణాలు పెంపొందుతాయి?

17. భాగ్యరెడ్డి వర్మ మంచి నాయకుడిగా పేరు తెచ్చుకున్నాడు కదా! మీకు కూడా మంచి పేరు రావాలంటే మీరు ఏమి చెయ్యాలనుకుంటున్నారో రాయండి.

(లేదా)

"తెలుగు మహిళ" పాఠం చదివారు కదా! తల్లి తమ సంతానానికి ఏ విధమైన ఆదర్శాలు బోధిస్తుందో వివరించండి.

ఇ) సృజనాత్మకత

(8 మార్కులు)

అ) కింది ప్రశ్నల్లో ఏదైనా ఒక ప్రశ్నకు జవాబు రాయండి.

1 x 8 = 8

18. "సమాజంలో సాంఘిక దురాచారాలను తొలగించాలి" అనే విషయాన్ని తెలియజేస్తూ పోస్టర్ తయారు చేయండి.

19. సమాజంలో మీకు సేవలందించే వారి గురించి తెలియజేస్తూ మీ మిత్రునికి లేఖ రాయండి.

20. మీ పాఠశాలలో మీరు గీసిన చిత్ర ప్రదర్శన కార్యక్రమానికి ఒక చిత్రకారున్ని ఆహ్వానిస్తూ, ఆహ్వాన పత్రాన్ని తయారుచేయండి.

తెలుగు (ద్వితీయ భాష)

మాదిరి ప్రశ్నాపత్రం

10వ తరగతి

మార్కులు: 20

పార్టు-బి

సమయం: 30 ని.లు

- సూచనలు:
1. అన్ని ప్రశ్నలకు సమాధానాలు నిర్దేశించిన స్థలంలోనే రాయాలి.
  2. పూర్తి చేసిన పార్టు-బి పత్రాన్ని పార్టు-ఎ సమాధాన పత్రంలో జతపరచండి.

* * *

I. భాషాంశాలు

(20 మార్కులు)

అ) పదజాలం (10 మార్కులు)

కింది పదాలు ఉపయోగించి సొంత వాక్యాలు రాయండి.

2 x 1 = 2

1. ఉల్లాసం: .....

2. సఖుడు: .....

కింది ప్రశ్నలకు సరైన జవాబును గుర్తించి (A/B/C/D) సంకేతాన్ని బ్రాకెట్లలో రాయండి.

8 x 1 = 8

3. జంతువులపై కరుణ చూపాలి.

[   ]

(గీత గీసిన పదానికి అర్థం)

(A) దానం

(B) దయ

(C) దశ

(D) దర్శనం

4. ప్రతివ్యక్తి ఓ లక్ష్యముతో పని చేయాలి.

[   ]

(గీత గీసిన పదానికి అర్థం)

(A) యుద్ధం

(B) శబ్దం

(C) గురి

(D) ఎల్లప్పుడు

5. 'అంబుధి'లో నీరు ఉప్పుగా ఉంటుంది. [ ]

(గీత గీసిన పదానికి పర్యాయపదాలు)

(A) ఆకాశం, గగనం

(B) గృహం, నిలయం

(C) మాట, పలుకు

(D) సముద్రం, సంద్రం

6. ఎండాకాలం పయము ను ఎక్కువగా వాడుతాము [ ]

(గీత గీసిన పదానికి పర్యాయపదాలు)

(A) పాలు, క్షీరము

(B) నీరు, ఉదకము

(C) పరమాన్నం, పాయసం

(D) చారు, రసం

7. 'కుడుచు' పదానికి నానార్థాలు గుర్తించండి. [ ]

(A) తిను, తాగు

(B) గుహ, అడవి

(C) తామర, శంఖం

(D) మేఘం, చీకటి

8. "సంతోషం, స్నేహం" నానార్థాలుగా గల పదం [ ]

(A) కోతి

(B) మూతి

(C) ప్రీతి

(D) నూతి

9. 'పుస్తకం' పదానికి వికృతి పదం [ ]

(A) బాస

(B) పాసం

(C) బత్తి

(D) పొత్తం

10. "కస్తి" పదానికి ప్రకృతి పదం [ ]

(A) కష్టం

(B) కథ

(C) ఆధారం

(D) గుణం

ఆ. వ్యాకరణాంశాలు

(10 మార్కులు)

కింది ప్రశ్నలకు సరైన జవాబును గుర్తించి (A/B/C/D) సంకేతాన్ని బ్రాకెట్లలో రాయండి. 10x1=10

11. వైష్ణవి చక్కగా చదువుకుంటుంది. [ ]

(గీత గీసిన పదం ఏ భాషాభాగం)

(A) సర్వనామము

(B) నామవాచకం

(C) క్రియ

(D) విశేషణము

12. అమీనా టీచర్ పాఠం చెబుతున్నది. [ ]

(క్రియా పదాన్ని గుర్తించండి)

(A) అమీనా

(B) చెబుతున్నది

(C) పాఠం

(D) టీచర్

13. రాజు, రాము ..... బహుమతి కొన్నాడు. [ ]

(విభక్తి ప్రత్యయాన్ని గుర్తించండి)

(A) చే

(B) కంటే

(C) కొరకు

(D) లో

14. శివాని ..... విహార యాత్రలు చేయాలంటే చాలా ఇష్టం. [ ]

(విభక్తి ప్రత్యయాన్ని గుర్తించండి.)

(A) కి

(B) వలన

(C) ను

(D) కంటే

15. చార్మినార్ ను కులీ కుతుబ్ షా చాలా పటిష్టంగా నిర్మించాడు. [ ]

('కర్త' పదాన్ని గుర్తించండి).

(A) చార్మినార్

(B) నిర్మించాడు

(C) కులీ కుతుబ్ షా

(D) పటిష్టంగా

16. పద్యజ పుస్తకం తీసింది. పద్యజ కవితలు రాసింది. [ ]

(సంక్లిష్ట వాక్యంగా మార్చండి)

(A) పద్యజ పుస్తకం తీసినందుకు కవితలు రాసింది

(B) పద్యజ పుస్తకం తీసినందువల్ల కవితలు రాసింది.

(C) పద్యజ పుస్తకం తీసి కవితలు రాసింది.

D) పద్యజ పుస్తకంలో కవితలు రాసింది.

17. రథానికి నాలుగు చక్రాలు ఉన్నాయి. [ ]

(గీత గీసిన పదం ఏ సమాసం)

(A) ద్వంద

(B) తత్పరుష

(C) బహు ద్రోహి

(D) ద్విగు

18. మా నాన్న సంతలో కూరగాయలు తెచ్చాడు. [ ]

(ద్వంద సమాస పదాన్ని గుర్తించండి.)

(A) వెళ్ళి

(B) కూరగాయలు

(C) నాన్న

(D) తెచ్చాడు

19. "ఎప్పుడెప్పుడు" పదాన్ని విడదీయండి [ ]

(A) ఎప్పుడు + ఎప్పుడు

(B) ఎప్పు + డెప్పుడు

(C) ఎప్పు + ఎప్పుడు

(D) ఎప్పుడెప్పు + డు

20. దొంగలకు + ఇత్తురో పదాన్ని కలపండి. [ ]

(A) దొంగల ఇత్తురో

(B) దొంగ లొత్తురో

(C) దొంగలకిత్తురో

(D) దొంగలకుఇత్తురో